

شیوه‌نامه حمایت از آثار علمی

شیوه‌نامه حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های علمی

معاونت پژوهش

مصوب خرداد ۱۴۰۳

پژوهشگاه امر به معروف و نهی از منکر
معاونت پژوهش و تحقیقات

شيوه نامه حمايت از پايان نامه ها و رساله هاي علمي

پژوهشگاه امر به معروف و نهی از منکر
ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور
۱۴۰۳

مقدمه

پایان‌نامه‌ها و رساله‌های حوزوی و دانشگاهی، ظرفیت ارزشمندی است برای اتصال یافته‌های علمی و به‌روز به حوزه سیاست‌گذاری. شوربختانه بسیاری از این ظرفیت‌ها نادیده گرفته می‌شوند و از همین رو جهت‌گیری پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها نیز کم‌تر رویکرد عملیاتی و کاربردی یافته است. پژوهشکده امر به معروف و نهی از منکر بر آن است با حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های حوزوی و دانشگاهی علاوه بر تشویق و حمایت از دانشجویان تحصیلات تکمیلی و طلاب سطوح عالی، ادبیات حوزه امر به معروف و نهی از منکر را تقویت و پایه‌های دانشی آن را غنا بخشد. روشن است که این مهم در چارچوبی صورت می‌گیرد که شیوه‌نامه حاضر در پی تبیین شرایط و ضوابط حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌هاست.

ماده ۱- اهداف

• هدف‌گذاری راهبردی:

هدف‌گذاری پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها برای تحقق سیاست‌های علمی مندرج در اسناد بالادستی و تعیین جهت‌گیری‌های راهبردی.

• توسعه و بهبود کیفیت:

توسعه کمی و بهبود کیفیت پژوهش‌های دانشجویی در حوزه امر به معروف و نهی از منکر، با هدف کاربردی‌سازی نتایج تحقیقات و رفع چالش‌های موجود در این زمینه.

• تقویت ظرفیت‌های دانشجویی:

استفاده از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی دانشجویان به منظور پاسخگویی به نیازهای علمی و تحقیقاتی کشور.

• همکاری میان‌رشته‌ای:

ایجاد زمینه‌های همکاری میان‌رشته‌ای بین دانشجویان از رشته‌های مختلف تحصیلی به منظور رویکردی جامع‌تر به مسائل امر به معروف و نهی از منکر.

• بین‌المللی‌سازی تحقیقات:

پشتیبانی از پایان‌نامه‌ها و رساله‌هایی که ظرفیت بهره‌برداری در سطح بین‌المللی را دارند، برای ارتقای جایگاه علمی پژوهشکده در عرصه بین‌المللی.

• پشتیبانی از تحقیقات بنیادی:

تشویق و حمایت از تحقیقات بنیادی که به فهم عمیق‌تر و نظری مباحث مرتبط با امر به معروف و نهی از منکر می‌پردازند.

• پشتیبانی مالی و معنوی:

ارائه حمایت مالی و معنوی از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های اصیل، باهدف تقویت گفتمان علمی و نخبگانی در مورد وظایف و مسئولیت‌های اجتماعی و دینی و گفتمان سازی نخبگانی فریضتین.

• تقویت ادبیات علمی بحث:

بهره‌گیری از نتایج پژوهش‌ها برای گسترش ادبیات بحث و تقویت بنیه‌های علمی فریضتین برای استواری و مستند بودن سیاست‌گذاری‌های فرهنگی و عملیاتی در عرصه عمل

ماده ۲- موضوع پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مورد حمایت پژوهشکده

۱-۲. موضوعات و مسائل مورد حمایت:

- پژوهشکده باهدف سازمان‌دهی و هدایت تحقیقات، کتابی تحت عنوان نظام‌واره موضوعات امر به معروف و نهی از منکر^۱ منتشر کرده است. تمامی پایان‌نامه‌ها و رساله‌هایی که در چارچوب موضوعات مندرج در این کتاب قرار گیرند، مورد تأیید و حمایت پژوهشکده قرار می‌گیرند.
- علاوه بر این موضوعات، مسائل گردآوری‌شده در نظام‌واره مسائل امر به معروف و نهی از منکر نیز قابلیت تبدیل به موضوع پایان‌ها و رساله‌های حوزوی و دانشگاهی را دارد.
- موضوعات کلی مورد حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

مطالبه‌گری / الگوهای رفتاری آمرین به معروف / مسئولیت‌پذیری اجتماعی / نظارت و کنترل اجتماعی / مشارکت سیاسی / جنسیت و امر به معروف و نهی از منکر / مادری و والدگری / کنش‌گری زنان / حریم خصوصی / شرط احتمال تاثیر / ظرفیت‌های حقوقی امر به معروف /

۱. شیرزاد، روح‌الله، نظام‌واره موضوعات امر به معروف و نهی از منکر، قم: نشر چلیچراغ، چاپ دوم، ۱۴۰۲.

مطالبه‌گری:

«مطالبه‌گری» و نقد مسئولان و ایجاد ظرفیت لازم در میان مسئولان حکومت برای پذیرش مطالبات به حق شهروندان از مهم‌ترین راهکارهایی است که در متون دینی و ذیل عنوان «النصیحه لأئمة المؤمنین»، به عنوان یکی از مصادیق امر به معروف و نهی از منکر، ناظر به از میان برداشتن فاصله‌ی میان مردم و مسئولان بیان گردیده است.

مسئولیت‌پذیری اجتماعی:

اصلی‌ترین پشتوانه فعال‌کننده «نظارت همگانی» توجه به مقوله «مسئولیت اجتماعی» است که در آن تمامی افراد در مسئول در برابر حفظ محیط، امکانات و ارزش‌ها دانسته و به عنوان یک کنشگر اجتماعی اقدام به فعالیت کنند.

نظارت اجتماعی:

فریضه امر به معروف و نهی از منکر یا به تعبیری همان نظارت عمومی یکی از مهمترین راهکارهای اسلامی برای برقراری روابط سالم میان اعضای جامعه، ایجاد ثبات اجتماعی، اصلاح جامعه و رفع تعارضات و اختلافات است.

مشارکت سیاسی:

۱. آیا امر به معروف و نهی از منکر با بحث آزادی فردی در تعارض است یا می‌تواند موجب تقویت آزادی‌های اجتماعی می‌شود؟

۲. رابطه میان آزادی و «مسئولیت‌پذیری و مشارکت سیاسی»

جنسیت و امر به معروف:

۱. تاثیر نگرش به احکام جنسیتی در ارتقاء سطح مسئولیت اجتماعی
۲. واکاوی نقش امر به معروف و نهی از منکر در شکل‌گیری هویت زن مسلمان
۳. بررسی جنسیتی اوامر و نواهی قرآنی و نقش آن در الگوپذیری رفتار اجتماعی
۴. تاثیر مسئولیت‌پذیری اجتماعی زنان در سلامت جنسی جامعه

مادری و والدگری:

۱. تاثیر رویکرد فمینیستی فرزندپروری بر عنصر مسئولیت‌پذیری در فرزندان
۲. فرایند ارائه الگوی مناسب در خانواده به منظور تربیت فرزندان بر اساس امر به معروف و نهی از منکر

کنش‌گری زن:

مسئولیت‌پذیری اجتماعی از ارکان حیات اجتماعی به حساب می‌آید. از این رو، نقش زنان در کنش‌گری‌های اجتماعی جهت تنظیم روابط انسانی و ارتقا شاخصه‌های اجتماعی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به عنوان مثال نقش مسئولیت‌پذیری زنان در سلامت جنسی جامعه از موضوعاتی است که در این بخش می‌توان به آنها پرداخت.

حریم خصوصی:

حریم خصوصی به عنوان یک اصل بنیادین و اخلاقی، از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است بررسی فقهی و قانونی آن با مهمترین مفهوم اجتماعی در گزاره‌های دین اسلام؛ یعنی امر به معروف و نهی از منکر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

شرط احتمال تاثیر:

یکی از موضوعات کاربردی در فقه بحث احتمال تاثیر است که نیاز دارد با دانش‌های مرتبط واکاوی و بررسی گردد تا حدود و ثغور آن روشن شود تا تصویر روشنی از آن نزد آمرین پدید آید.

ظرفیت‌های اصل هشتم قانون اساسی:

۱. واکاوی و ظرفیت‌سنجی اصل هشتم قانون اساسی
۲. فعال کردن ظرفیت‌های قانون حمایت از آمرین به معروف و ناهیان از منکر
۳. ظرفیت‌های قانونی اصل هشتم:

- سمن‌ها؛
- نهادهای حاکمیتی؛
- شرکت‌ها.

۲-۲. فرایند تصویب پروژه‌ها:

فرایند تصویب موضوع پایان‌نامه/رساله برای حمایت پژوهشگرده امر به معروف و نهی از منکر از آنها به ترتیب به این شرح است:

- ارسال موضوع پایان‌نامه/رساله به معاونت پژوهش پژوهشگرده؛
- ارسال موضوع ارسالی به گروه علمی متناسب؛
- تأیید موضوع در شورای گروه علمی؛
- دریافت طرح پایان‌نامه/رساله و تأیید آن در شورای گروه علمی؛
- بررسی و تأیید نهایی طرح پایان‌نامه/رساله در شورای پژوهش پژوهشگرده.

ماده ۳: نحوه حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها

۳-۱. حمایت مادی:

حمایت مادی پژوهشگرده از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های علمی به دوروش زیر انجام خواهد گرفت:

الف. پرداخت کمک‌هزینه:

کمک‌هزینه‌ها بر اساس معیارهای مشخص‌شده در مواد ۴ و ۵ شیوه‌نامه حمایت، محاسبه و مطابق با ماده شماره ۵ به دانشجویان پرداخت می‌شود تا از پیشرفت تحقیقاتشان حمایت کند.

تبصره: پایان‌نامه یا رساله نباید از هیچ منبع دیگری حمایت مالی دریافت کرده باشد. این شرط برای تضمین استفاده مطلوب و کامل از منابع مالی پژوهشگرده به منظور تحقق اهداف تحقیق ضروری است

ب. چاپ کتاب:

در صورت درخواست دانشجو برای چاپ پایان‌نامه، پژوهشگرده پس از تصویب موضوع، دفاع موفقیت‌آمیز و انجام بازیابی‌ها و اصلاحات لازم، نسخه نهایی را در کمیت و کیفیتی که در شورای پژوهش پژوهشگرده تصویب شود، چاپ خواهد کرد و ۵ نسخه از کتاب به دانشجو ارائه می‌شود.

تبصره: پرداخت کمک‌هزینه به پایان‌نامه/رساله‌های دفاع‌شده در صورتی است که بیش از یک سال از زمان دفاع آنها نگذشته باشد؛ اما چاپ پایان‌نامه/رساله‌های دفاع‌شده محدود به زمانی ندارد.

۲-۳. حمایت علمی:

پژوهشکده باهدف تقویت زمینه‌های علمی دانشجویان و طلاب، از طریق معاونت پژوهش و تحقیقات حمایت‌های زیر را از دانشجویان و طلابی که موضوعات آنها برای حمایت تصویب شده است، ارائه خواهد کرد:

- معرفی و پیشنهاد استاد راهنما و استاد مشاور متناسب با موضوع؛
- خدمات پژوهشی و مشاوره‌ای متناسب با نیازهای پروژه به دانشجویان؛
- تسهیل در دسترسی به منابع علمی مورد نیاز؛
- برگزاری جلسات مشاوره‌ای گروه علمی مرتبط برای تقویت پایان‌نامه/رساله؛
- تسهیل در ارتباط با نهادهای علمی و اجرایی مورد نیاز پژوهش.

ماده ۴: شیوه و میزان حمایت

۴-۱. سقف مبلغ حمایت عمومی:

سقف حمایت مالی «عمومی» برای پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد/سطح ۳ حوزه ۵۰'۰۰۰'۰۰۰ ریال و برای رساله‌های دکتری/سطح ۴ حوزه ۱۰۰'۰۰۰'۰۰۰ ریال است.

۴-۲. سقف مبلغ حمایت خاص:

سقف حمایت مالی «خاص» برای پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد/سطح ۳ در صورت تأیید شورای پژوهش و معاونت پژوهش پژوهشکده ۷۵'۰۰۰'۰۰۰ ریال و برای رساله‌های دکتری/سطح ۴ ۱۵۰'۰۰۰'۰۰۰ ریال است.

تبصره:

۴۰ درصد از مبلغ حمایت از اعتبار پژوهشی گروه‌های علمی (طرح‌های پژوهشی) و ۶۰ درصد از محل اعتبارات معاونت پژوهش و تحقیقات پژوهشکده پرداخت می‌شود. در مواردی که اعتبار پژوهشی گروه‌های علمی کفایت نکند، از اعتبارات پژوهشی پژوهشکده استفاده می‌شود.

ماده ۵: فرایند و نحوه پرداخت کمک هزینه

۵-۱. خدمات پژوهشی:

دانشجویانی که برای انجام پایان نامه یا رساله خود به استفاده از خدمات پژوهشی مانند کتابخانه دیجیتال یا فیزیکی مرکز نیاز دارند، باید این نیازها را در پروپوزال خود ذکر کرده و فرم خدمات پژوهشی مربوطه را همزمان با تکمیل پروپوزال تکمیل کنند.

۵-۲. ارسال درخواست حمایت:

پس از تصویب و تأیید درخواست حمایت در گروه‌های علمی و تصویب در شورای پژوهش پژوهشکده، مدیر تولید و پژوهش محتوای معاونت پژوهش نسبت به ارسال نامه درخواست حمایت دانشجو همراه با مستندات (فرم درخواست و نسخه‌ای از پروپوزال) به معاونت پژوهش و تحقیقات پژوهشکده اقدام می‌کند.

۵-۳. تأیید و عقد قرارداد:

پس از تأیید درخواست توسط معاونت پژوهشی پژوهشکده، قراردادی در سه نسخه بین دانشجو و پژوهشکده منعقد می‌شود. سی درصد از مبلغ حمایت عمومی بلافاصله پس از امضای قرارداد و مابقی مبلغ پس از دفاع و تأیید کیفیت پژوهش در معاونت پژوهشی پرداخت خواهد شد.

۵-۴. پرداخت حمایت خاص:

۵۰ درصد از هزینه‌های مربوط به حمایت خاص پس از تأیید معاونت پژوهشی و با انعقاد قرارداد پرداخت شده و ۵۰ درصد دیگر پس از دفاع به دانشجو پرداخت می‌شود.

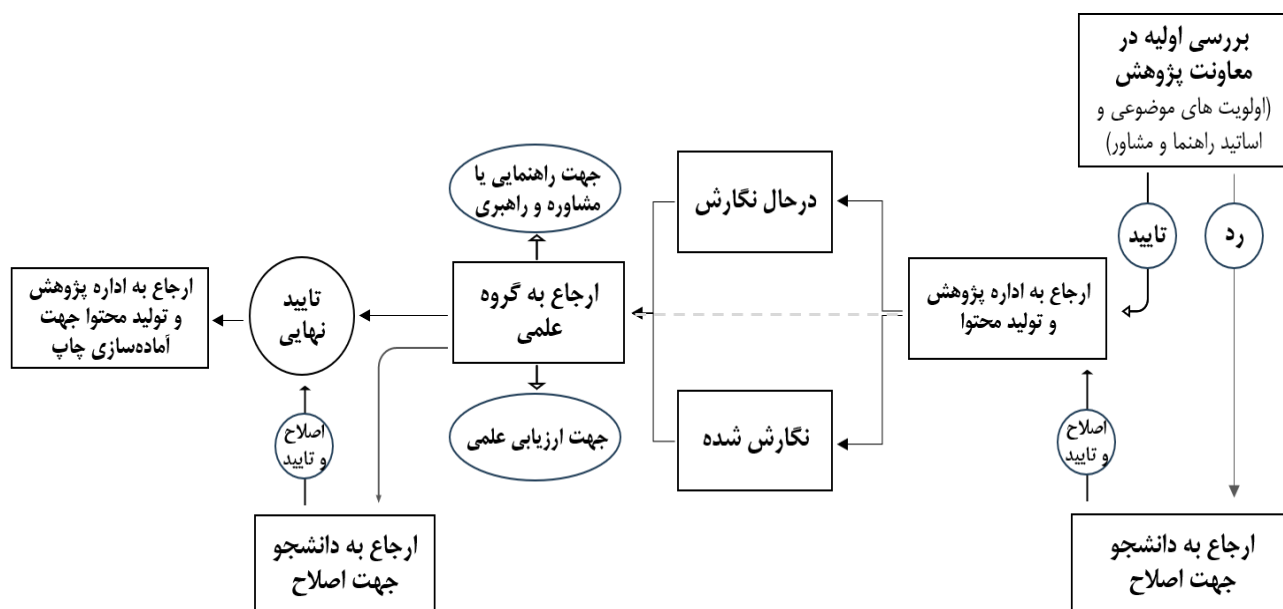
۵-۵. فرایند کلی:

فرایند درخواست، تصویب و پرداخت منابع مالی حمایت از پایان نامه‌ها و رساله‌ها طبق ضمیمه شماره یک این شیوه نامه اجرا می‌شود.

تبصره:

در صورتی که دانشجو به دلایلی موفق به دفاع از پایان نامه یا رساله خود نشود، باید مبلغ حمایت دریافتی را به پژوهشکده بازگرداند.

فرآیند بررسی و حمایت از پایان‌نامه / رساله:

ماده ۶: نظارت

۶-۱. نظارت بر استفاده از خدمات پژوهشی:

نظارت بر حسن استفاده از خدمات پژوهشی مانند دسترسی به کتابخانه‌های دیجیتال و فیزیکی، استفاده از تجهیزات و امکانات و سایر منابع موجود در پژوهشگاه، بر عهده مدیر پژوهش و تولید محتوای پژوهشگاه است. این نظارت شامل ارزیابی دوره‌ای و اطمینان از به‌کارگیری صحیح و مؤثر این منابع توسط دانشجویان است.

۶-۲. نظارت کلی بر فرایندهای حمایتی:

معاونت پژوهشی پژوهشگاه مسئول نظارت دقیق و کامل بر تمامی مراحل مرتبط با حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها است. این شامل بررسی فرایندهای تصویب پروپوزال، تخصیص منابع مالی، پیشرفت پروژه‌ها و ارزیابی نهایی آثار تحقیقاتی می‌شود.

ماده ۷: تعهدات دانشجو

۷-۱. اشاره به حمایت‌ها در انتشار اثر:

در صورت چاپ پایان‌نامه در مرکز دیگر، دانشجو موظف است در ابتدای اثر، به‌صراحت به حمایت و مساعدت پژوهشگاه امر به معروف و نهی از منکر اشاره کند.

۷-۲. حقوق مادی اثر:

در صورتی که دانشجو درخواست چاپ پایان‌نامه یا رساله خود را داشته باشد و پژوهشگاه اقدام به چاپ آن کند، تمام حقوق مادی مربوط به اثر به‌طور کامل به پژوهشگاه تعلق خواهد گرفت، مگر اینکه پیش از آن توافق متفاوتی بین دانشجو و پژوهشگاه صورت گرفته باشد.

۷-۳. تحویل مدارک نهایی:

دانشجو موظف است یک نسخه از گزارش نهایی پایان‌نامه و یک نسخه از فایل پایان‌نامه خود را به‌صورت Word و PDF بر روی CD به اداره پژوهش و تولید محتوا تحویل دهد.

تأیید شیوه‌نامه:

این شیوه‌نامه در ۸ ماده و ۲ تبصره در تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۰ به تأیید شورای پژوهشی و معاونت پژوهش و تحقیقات پژوهشگاه رسیده و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است.

فرم درخواست حمایت مالی از پایان نامه/رساله دانشجویی
(موضوعات مرتبط با اولویت های پژوهشی پژوهشگاه)

معاونت محترم پژوهشگاه امر به معروف و نهی از منکر، جناب آقای.....

با سلام و احترام، رساله این جانب با عنوان.....

نظر به این که موضوع پایان نامه/ رساله یادشده بر اساس بند (.....) شیوه نامه مشمول حمایت است خواهشمند است موافقت خود را برای بهره مندی این جانب از حمایت فوق اعلام نمایید.

رشته: گرایش:

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد ☐ سطح ۳ ☐ دکتری ☐ سطح ۴ ☐

امضاء

شماره تلفن دانشجو:

شماره دانشجویی: /کد ملی: /شماره شناسنامه:

آخرین مدرک تحصیلی: /محل تحصیل:

آدرس:

فرم درخواست خدمات پژوهشی پژوهشکده

معاونت محترم پژوهشکده امر به معروف و نهی از منکر، جناب آقای.....

با سلام و احترام، رساله این جانب با عنوان

نظر به این که موضوع پایان نامه / رساله یادشده بر اساس بند (حمایت از خدمات آزمایشگاهی / تجهیزات) شیوه نامه مشمول حمایت است خواهشمند است موافقت خود را برای بهره مندی این جانب از حمایت فوق اعلام نمایید.

رشته: گرایش: مقطع تحصیلی:

ردیف	عنوان خدمت	تاریخ استفاده
۱		
۲		
۳		
۴		
۵		

نام و نام خانوادگی دانشجو.....

امضاء

شماره تلفن دانشجو: